

Conca: Ebre
Comarca: Baix Ebre
Municipi: Deltebre

A. DESCRIPCIÓ GENERAL

A.1. Tipologia: tipus i subtipus

Zones litorals lligades o no a la dinàmica fluvial (antigues desembocadures, aiguamolls, llacunes litorals, antics meandres, etc.)

Llacunes litorals i Aiguamolls

A.2. Descripció

L'espai conegut com el Garxal es troba a l'esquerra de la desembocadura actual de l'Ebre. La seva superfície és d'unes 280 hectàrees. Es tracta d'una llacuna molt poc profunda i en plena formació, amb un gran dinamisme. El seu origen és ben recent. Data de mitjans de segle XX, quan es va obrir l'actual gola durant un temporal substituint la fins aleshores gola Nord. El Garxal està format per petites illes en forma de mitja lluna que van canviant de forma segons la deposició de sediments que el riu aporta. La bassa o llacuna està envoltada per un ecosistema dunar molt ben conservat i fixat per la vegetació, principalment de tamaris (*Tamarix canariensis*).

L'entrada d'aigua dolça es fa exclusivament pel riu, ja que no hi vessa cap canal de desguàs dels arrossars. L'intercanvi amb l'aigua de mar es produeix durant els temporals.

La vegetació ribereña està formada per canyissars, bogars i per jonqueres de jonc marí (*Juncus maritimus*). Pel que fa a les espècies psamòfiles destaquen el jull de platja (*Elymus farctus farctus*), el panical marí (*Eryngium maritimum*), el melgó marí (*Medicago marina*), etc. Són especialment interessants, però, els herbassars submergits (hàbitat d'interès comunitari, codi 3150), d'entre els quals es troben espècies com *Potamogeton pectinatus*, *Myriophyllum spicatum*, *Ceratophyllum demersum* i *Potamogeton crispus*.

A l'espai s'hi localitzen diferents hàbitats d'interès comunitari. La llacuna per si mateixa ja és considerada hàbitat d'interès comunitari prioritari (codi 1150). D'altra banda, a la zona dunar es troben dunes movents embrionaries (codi 2110), dunes movents del cordó litoral amb borro (*Ammophila arenaria*) (codi 2120), dunes litorals fixades amb comunitats del *Crucianellion maritimae* (codi 2210) i plans costaners arenosos o llimosos, sovint recoberts de mantells microbians (codi 1140). Per últim, la part sud de l'espai alberga prats i jonqueres halòfils mediterranis (*Juncetalia maritimi*) (codi 1410), matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (*Sarcocornetea fruticosae*) (codi 1420) i comunitats halòfiles dels sòls d'humitat molt fluctuant, considerades hàbitat d'interès comunitari prioritari (codi 1510).

Pel que fa a la fauna, l'espai destaca per les concentracions d'ocells a la primavera, especialment anàtids com els xibecs (*Netta rufina*), i xatrac com el xatrac bec-llarg (*Sterna sandvicensis*) i el xatrac comú (*Hirundo sterna*), així com de limícoles i làrids. Com a zona de nidificació és important per a l'agró roig (*Ardea purpurea*), el martinet menut (*Ixobrychus minutus*), el fumarell carablanc (*Chlidonias hybrida*), el xatrac menut (*Sterna albifrons*), el comes-llargues (*Himantopus himantopus*) i el corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*). Durant els passos migradors els limícoles més abundants són la gamba verda (*Tringa nebularia*), el pigre gris (*Pluvialis squatarola*) i el territ variant (*Calidris alpina*). Destacar també la presència en aquest espai del fartet (*Aphanius iberus*).

Aquesta zona es ressent de la proximitat a la urbanització Riumar i del càmping. Durant l'època de nidificació no sempre són respectades les limitacions d'accés, perdent-se sovint algunes postes. Dins la llacuna hi ha una Àrea de caça controlada, de gestió pública, i un Refugi de fauna salvatge.

L'espai, com altres punts del delta, és gestionat al marc del Parc Natural del Delta del Ebre i presenta diversos equipaments que faciliten la seva visita. Hom pot trobar un aguait, un mirador i diversos itineraris amb rètols informatius per conèixer millor la zona.

La major part del Garxal forma part del Parc Natural de Delta de l'Ebre (mancarien les parcel·les al sud, fora de l'àmbit dunar i llacunar). En canvi, la totalitat de la zona humida s'inclou dins l'espai del PEIN "Delta de l'Ebre" i de la Xarxa Natura 2000 ES0000020 "Delta de l'Ebre".

B. NOM I CODIFICACIÓ

Nom: El Garxal
Codi: 19000905
Codi Inventari anterior: 2061900
Codi mollera:
Complex: si
Nom del complex: Delta de l'Ebre

Altres noms:

C. LOCALITZACIÓ, SUPERFÍCIE I CARACTERITZACIÓ

C.1 Localització administrativa

Província: Tarragona

Comarca: Baix Ebre

Municipi/s: Deltebre

C.2 Localització geogràfica

UTM_X: 318.368,74 UTM_Y: 4.510.880,00 Altitud (m): 1 Superfície (Ha): 277,04

C.3 Localització i caracterització hidrològica

Conca: Ebre

Subconca:

Origen: natural núm.d'estanys/llacunes: 1 existència: E Recup.?:

D. USOS I ALTERACIONS

D.1. Usos

Lleure i esports

Aprofitaments cinegètics

Pesca i/o piscifactoria

Gestió com a zona humida

D.2. Alteracions hidrològiques

D.3. Alteracions de la qualitat de l'aigua

D.4. Alteracions sobre la flora i la fauna

Sobrefreqüentació antròpica

D.5. Captacions i abocaments

E. DIAGNOSI

E.1. Estat ecològic (ECELS/QAELS)

E.2. Estat de conservació observat

Molt bo

E.3. Valoració

Espai que reuneix les característiques de badia marina i barra litoral. Presenta gran diversitat d'hàbitats i esdevé un dels principals punts de concentració d'anàtids, gavines, limícoles i xatrac del delta.

E.4. Particularitats ecològiques i biològiques

Important zona de refugi i hivernada d'ocells

Presència d'hàbitats naturals de l'annex I de la Directiva Hàbitats

Nidificació d'aus de l'annex I de la Directiva d'aus

Zones importants per a la conservació d'espècies de fauna de l'annex de la Llei 22/2003, de protecció dels animals

E.5. Hàbitats: Unitats de la llegenda de la cartografia CHC50

Unitat	Nom	Font de les dades
15a	Vegetació (salicornars, prats, jonqueres...) dels sòls salins, poc o molt humits o, fins i tot, inundats, del litoral	CHC50
15d	Jonqueres de <i>Juncus maritimus</i> , de sòls poc salins, llargament inundats, del litoral i de les contrades interiors	CHC50
16a	Platges arenoses nues o amb vegetació nitròfila de teròfits	CHC50
16b	Dunes i zones interdunars amb vegetació natural no nitròfila	CHC50
23a	Basses i estanyols d'aigües salabroses o salines	CHC50
24c	Regió fluvial inferior o dels mugílids	CHC50
53a	Canyissars	CHC50
86a	Àrees urbanes i industrials, inclosa la vegetació ruderal associada	CHC50

E.6. Hàbitats d'Interès Comunitari (* HIC prioritari)

Codi	Nom	Font de les dades
1140	Plans costaners arenosos o llimosos, sovint recoberts de mantells microbians	CHIC50
1150*	Llacunes litorals	CHIC50
1410	Prats i jonqueres halòfils mediterranis (<i>Juncetalia maritimi</i>)	CHIC50
1420	Matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fruticosae</i>)	CHIC50
1510*	Comunitats halòfiles dels sòls d'humitat molt fluctuant	CHIC50
2110	Dunes movents embrionàries	CHIC50
2120	Dunes movents del cordó litoral, amb borró (<i>Ammophila arenaria</i>)	CHIC50

F. RÈGIM DE PROTECCIÓ I GESTIÓ**F.1: Figures de protecció**

Tipus de figura	Subtipus	Codi	Nom
RAMSAR		3ES019	Delta de l'Ebre
Pla d'espais d'interès natural (PEIN)		DEB	Delta de l'Ebre
Parc Natural			Parc natural del Delta de l'Ebre
Xarxa Natura 2000	LIC/ZEPA	ES0000020	Delta de l'Ebre

F.2. Masses d'aigua

Codi	Categoria	Nom
	Zona Humida	Delta de l'Ebre-EI Garxal

F.3. Gestió de l'espai

Gestor	Figura de gestió	Inici	Fi	Observacions	Tipus gestió
Departament Medi Ambient i Habitatge, Parc Natural	Parc Natural			itineraris, rètols, aguait	gestió activa

F.4. Gestió d'espècies

Figura de gestió	Espècie	Presència	Observacions	Font
	presència de fartet (Aphanius iberus)			bibliografia

G. URBANISME I RÈGIM DE PROPIETAT**H. SITUACIÓ A L'INVENTARI DE ZONES HUMIDES DE CATALUNYA I A L'INZH**

Data inclusió: 01/03/2001

Codi_situació	Data inici	Tipus mod.
M	01/11/2006	Ampliació significativa de l'àrea
I	01/03/2001	

INZH (codi, nom, tipus, estat):

I. ACTUACIONS I PRIORITATS

Actuació	Prioritat(1max,2,3)	Observacions
Control d'invasions de la zona humida (construccions, instal·lacions, línies, etc.)	1	
Control i/o prohibició de pas de vehicles	1	
Manteniment d'equipaments	1	
Recuperació de zona humida (ocupacions)	1	
Control i/o prohibició de pas de vehicles	2	
Manteniment de la senyalització	2	
Gestió d'espècies protegides	3	presència de fartet (Aphanius iberus)
Inventari d'espècies i hàbitats i seguiment de poblacions	3	presència de fartet (Aphanius iberus)
Senyalització com a zona humida de l'Inventari	3	

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge

Títol de l'estudi :
INVENTARI DE ZONES HUMIDES DE CATALUNYA

Títol del plànol :
ORTOFOTOMAPA

Escala :
1:15000

Nº del plànol :
1

Data :
DESEMBRE 2006

NOM: El Garxal
CODI: 19000905
SUPERFICIE: 277,04 Ha
MUNICIPI: Deltobre